

۹۷/۹/۱۴

به نام او

که هستی همه از اوست

تلنگر

(هی بپا!)

چگونه سالم، شاد و خوشحال باشیم

ریچارد تیلر (برنده جایزه نوبل اقتصاد) کس سانستین

مترجم:

کورش بهرنگ

با مقدمه

دکتر محمد تقی عیسایی

عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه شریف



مؤسسه خدمات فرهنگی رسا

سرشناسه : تالر، ریچارد اچ.، ۱۹۴۵ - م. Thaler, Richard H.
 عنوان و نام پدیدآور: تلنگر (هی، بیا) = چگونه سالم، ثروتمند و خوشحال باشیم / ریچارد تیلر، کس سانستین؛ مترجم کوروش بهرنگ.
 مشخصات نشر : تهران: رسا، ۱۳۹۷.
 شابک : ISBN 978-964-317-958-8
 یادداشت : عنوان اصلی: Nudge: Improving Decisions about Health, Wealth, and Happiness, 2009.
 یادداشت : کتاب حاضر اولین بار تحت عنوان تلنگر: بهبود تصمیم‌گیری‌ها برای بهداشت، ثروت و رضایت با ترجمه آرش طهماسبی توسط انتشارات دنیای اقتصاد در سال ۱۳۹۶ فیفا گرفته است.
 عنوان دیگر : تلنگر: بهبود تصمیم‌گیری‌ها برای بهداشت، ثروت و رضایت.
 عنوان بگر : چگونه سالم، ثروتمند و خوشحال باشیم.
 موضوع : اقتصاد -- جنبه‌های روان‌شناسی Economics -- Psychological Aspects.
 موضوع : انتخاب (روان‌شناسی) -- جنبه‌های بهداشتی Choice (Psychology) -- Health Aspects.
 موضوع : تصمیم‌گیری -- جنبه‌های روان‌شناسی Decision Making -- Psychological Aspects.
 موضوع : صرف‌کنندگان -- رفتار Consumer Behavior.
 شناسه افزوده : سانی، کس آر.، ۱۹۵۴. Sunstein, Cass R.
 شناسه افزوده : تلنگر، کوروش ۱۳۶۶ - ، مترجم.
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۷ / ۹۱۶ / ۷۴ HB
 رده‌بندی دیویی : ۳۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۲۹۳۰۳

بی‌شک به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل ده سالهٔ چندین سالهٔ مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی که از مجازات پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دست‌یخ دیگران است، نتیجه این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و برپایی پیامدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.



مؤسسه خدمات فرهنگی رسا

تلفن: ۴۵-۸۸۸۳۴۸۴۴ فاکس: ۸۸۸۳۸۱۲۵ WWW.RASABOOKS.IR

عنوان: تلنگر (هی، بیا) - نویسندگان: ریچارد تیلر و کس سانستین - مترجم: کوروش بهرنگ

چاپ اول: ۱۳۹۷ - تیراژ: ۵۰۰ نسخه

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است.

مرکز توزیع: پخش رسا - تلفن: ۶۶۹۰۷۷۱۰ و ۶۶۹۰۷۷۱۲

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه دکتر محمدتقی عیسایی
۱۵	قدر دان
۱۷	پیشتختار
۱۷	غذاخیز مدرسه
۲۱	پد سالار زادمنش
۲۴	انسان و انسان اقتصادی: چرا تلنگر می‌تواند مفید واقع شود؟
۲۷	فرضیه ساختگر و برداشت نادرست درباره تلنگرها
۳۰	معماری انتخاب و دنیای واحد
۳۳	یک مسیر جدید در سیاست‌داری ولتر

بخش ۱

۳۵	انسان و انسان اقتصادی
----	-----------------------

۳۷	فصل ۱ سوگیری‌ها و اشتباهات
۳۹	ما چگونه فکر می‌کنیم: سیستم تفکر دوگانه
۴۴	قواعد سرانگشتی
۵۵	خوش‌بینی و اعتماد به نفس بیش‌ازحد
۵۸	تأثیرات سود و زیان در تصمیم‌گیری
۵۹	سوگیری تمایل به حفظ وضع موجود
۶۱	صورت‌بندی طرح مسئله
۶۳	خب که چه؟

۶۵	فصل ۲ مقاومت در برابر وسوسه
۶۵	وسوسه

انتخاب بی فکر	۶۸
راهبردهای خویشتن داری	۷۰
حسابداری ذهنی	۷۷

فصل ۳ هم‌رنگ جماعت شدن

هم‌رنگ جماعت شدن (پیروی کردن از دیگران)	۸۶
اثر در کانون توجه دیگران بودن	۹۳
تغییر فرهنگی، تغییر سیاسی، و عدم پیش‌بینی	۹۵
تلنگر: نقش اجتماعی در نقش معماری انتخاب	۹۹
بیشتر یا نه سازی	۱۰۴

فصل ۴ چه زمان به تلنگر نیاز داریم؟

تأثیر گزینه‌های بر شمار تصمیم‌گیری	۱۱۰
بازار: محیطی با عوامل متعاثر اثرگذار بر تصمیم‌گیری	۱۱۵

فصل ۵ معماری انتخاب

پیش‌فرض: گام برداشتن در هموارترین مسیر ممکن	۱۲۵
توقع خطا از انسان	۱۲۹
ارائه بازخورد	۱۳۳
درک نگاهت‌ها: از انتخاب تا آسایش	۱۳۵
ساختار دادن گزینه‌های پیچیده	۱۳۹
مشوق‌ها	۱۴۳

بخش ۲

پول	۱۴۷
-----------	-----

فصل ۶ بیشتر پس‌انداز کن

آیا مردم به اندازه کافی پس‌انداز می‌کنند؟	۱۵۳
---	-----

تصمیم برای ثبت نام در برنامه بازنشستگی: تلنگر مردم به پیوستن به برنامه	۱۵۴
خودکارسازی پس اندازها	۱۵۶
انتخاب اجباری و سادگی بیشتر	۱۵۷
انتخاب نرخ های مشارکت	۱۵۸
آموزش	۱۶۰
برنامه فردا بیشتر پس انداز کن	۱۶۱
نقش حکومت	۱۶۴

فصل ۷ سرمایه منازعه ساده لوحانه

سهام و اوراق قرضه	۱۷۱
در حالی که میز خود نشسته اید، پول های تان را می شمارید	۱۷۲
زمان بندی بازار: خرید گاو، فروش ارزان	۱۷۴
قواعد سرانگشتی	۱۷۵
خرید سهام شرکتی که در تلنگر می کید	۱۷۹
تلنگرها	۱۸۳

فصل ۸ بازارهای اعتباری

وام های مسکن	۱۹۰
وام دانشجویی	۱۹۷
کارت های اعتباری	۲۰۲

فصل ۹ خصوصی سازی تأمین اجتماعی: روش میز غذاهای متنوع

طراحی برنامه خصوصی سازی نظام تأمین اجتماعی شوند	۲۰۸
صندوق پیش فرض	۲۰۹
آیا انتخاب کنندگان فعال انتخاب های بهتری کردند؟	۲۱۲
تبلیغات	۲۱۷
نتایج نامطلوب در غیاب تلنگر	۲۱۹

بخش ۳

سلامت

۲۲۳	
۲۲۵	فصل ۱۰ قانون داروهای تجویزی: بخش (د)، قانونی دلهره آور
۲۲۷	طراحی بخش (د) بیمه سلامت اجتماعی
۲۲۹	سردرگمی در انتظار شفاف سازی
۲۳۳	برنامه های پیش فرض تصادفی برای آسیب پذیرترین اقشار
۲۳۷	برنامه های ناخوشایند برای کاربر
۲۳۹	آیا انتخاب کردن گزینہ های خوبی را برگزیده اند؟ نه همیشه
۲۴۱	تلنگرها ممکن

فصل ۱۱ چگونه بود ای عضو را افزایش داد؟

۲۴۷	
۲۴۸	رضایت صریح
۲۴۹	روش اجباری
۲۵۰	رضایت فرضی (ضمنی)
۲۵۲	چند ابهام
۲۵۳	گزینه گریزناپذیر (اجباری)
۲۵۴	هنجارها

فصل ۱۲ نجات زمین

۲۵۷	
۲۶۰	مشوق های بهتر
۲۶۴	بازخورد و اطلاعات
۲۷۰	تلنگرهای محیط زیستی بلندپروازانه

بخش ۴

آزادی

۲۷۵	
۲۷۷	فصل ۱۳ بهبود انتخاب مدرسه
۲۷۹	انتخاب های پیچیده و میانبرهای ذهنی

۲۸۲	تضاد و انطباق مشوق‌ها
۲۸۵	تلنگر به دبیرستانی‌های عازم دانشگاه

فصل ۱۴ آیا باید بیماران را مجبور به خرید بلیط بخت‌آزمایی کرد؟ ... ۲۸۹

بخش ۵

۲۹۹	گستره تلنگر و انتقادات
-----	------------------------

فصل ۱۵ چند تحریر دیگر ۳۰۱

فصل ۱۶ اعتراضات ۳۱۱

۳۱۱	شیب لغزنا ۳۱۱
۳۱۴	تلنگرهای اهریسی و تلنگرهای بد ۳۱۴
۳۱۷	حق اشتباه کردن ۳۱۷
۳۱۸	مجازات، توزیع مجدد و انتساب ۳۱۸
۳۲۰	محدوده تلنگر و اصل تبلیغ ۳۲۰
۳۲۳	بی‌طرفی ۳۲۳
۳۲۶	چرا توقف در پدرسالاری آزادمنش؟ ۳۲۶

فصل ۱۷ راه سوم واقعی ۳۳۱

یادداشت‌ها ۳۳۵

مقدمه دکتر محمد تقی عیسایی

هر یک از ما انسان‌ها در طول زندگی با موقعیت‌هایی مواجه می‌شویم که باید برای پیشبرد امور خود از بین چند گزینه با اینکه تنها گزینه‌ای که پیش روی مان است دست به انتخاب بزنیم و نظر مثبت یا منفی خود را درباره آن ابراز کنیم تا گام‌های بعدی بر اساس این انتخاب رقم بخورد. پژوهش‌های علمی نشان داده که انتخاب گزینه مطلوب توسط ذهن تحت تأثیر عوامل گوناگونی قرار دارد. فقه، محاسبات مبتنی بر منطق نیستند که نقش تعیین‌کننده در انتخاب انسان دارند بلکه تجربیات، عواطف، احساسات و عواطف، اطلاعات مورد استفاده برای انتخاب از منظر ترکیب و ترکیب ارائه‌دهنده ظاهر نمونه‌ها از عوامل بسیار مهم تأثیرگذار بر تصمیم هستند. در این میان، هر یک از ما در زندگی تجربه کرده‌ایم که عواملی بر تصمیم‌های ما اثر گذاشته‌اند که اگر به گونه‌ای دیگر ظاهر می‌شدند انتخاب ما در همان مسئله خاص تغییر می‌کرد؛ مثلاً نحوه ارائه و اجزای اطلاعات در دستاورد، پررنگ‌تر بودن محرک‌های احساسی یا معیارهای عقلانی، شرایط ذهنی و جسمی و رابطه با مسئله، امکان دسترسی سریع و آسان به اطلاعات متناقض. در این میان می‌توان به مجموعه‌ای از عوامل تأثیرگذار نام برد که می‌توان آنها را با سیگنال‌های الکتریکی مقایسه کرد. برای تولد آنها انرژی بسیار محدودی مورد نیاز است اما دریافت‌کننده سیگنال نسبت به آن حساس بوده و از آن تأثیر می‌پذیرد. طراحی و ارسال هدفمند این سیگنال‌ها را می‌توان تلنگر نامید، تلنگر زدن واژه‌ای است آشنا و این معنا را منتقل می‌کند که پیامی ارسال می‌شود، اقدامی کوچک انجام می‌شود یا واقعه‌ای کوچک رخ می‌دهد که دستاورد مورد انتظار از آن هشیارتر و دقیق‌تر شدن دریافت‌کننده آن در انجام درست امر مرتبط است.

از تلنگر می‌توان به معنای معماری انتخاب تصمیم‌گیرندگان نام برد. به این معنا که بدون صلب حق انتخاب از فرد تصمیم‌گیرنده شرایط و گزینه‌های انتخاب را می‌توان

به گونه‌ای معماری کرد که گزینه‌های سازگار با سعادتمندی فردی و اجتماعی در درازمدت از شانس و احتمال بیشتری برای انتخاب برخوردار باشند. از این طریق، در مسائل تصمیم‌گیری با ماهیت اجتماعی، اقتصادی یا سیاسی سرنوشت ساز که مبتنی بر مشارکت آحاد مردم در انتخاب راه یا همکاری آنان در اجراست، می‌توان با بهره‌مندی از یافته‌های علمی در این حوزه تخصصی با معماری انتخاب به مشارکت سازنده آنها در ایجاد سازمان و جامعه سالم‌تر، برخوردارتر و اخلاقی‌تر کمک نمود. بدیهی است که توفیق در این زمینه وابسته به پیش‌فرض‌هایی است که طراحان گزینه‌های تصمیم‌گیری برای جهت‌دهی به انتخاب مدنظر دارند و ارزش‌های بنیادین و معنوی مورد استناد در تعیین این پیش‌فرض‌ها نقش تعیین‌کننده دارند.

شکل‌گیری مفهوم پایه این حوزه در طول سالیان گذشته مرهون مطالعات و آزمایش‌های کارشناسانی است که از یافته‌های علمی در زمینه‌های روان‌شناسی، علوم اعصاب و علوم زیستی برای شناخت شیوه‌های تفکر، قضاوت و انتخاب بهره گرفته‌اند و سعی کرده‌اند به این سؤال که «انسان چگونه تصمیم می‌گیرد و انتخاب می‌کند؟» پاسخ دهند. شناخت حاصل از این مطالعات کمک قابل توجهی به توسعه دانش تصمیم‌گیری نموده و از این طریق جریان‌های علمی جدید در زمینه‌های حقوق، مدیریت و اقتصاد شکل گرفته‌اند که نمونه‌های کاربردی متعددی از آنها را می‌توان در عرصه‌های سیاست‌گذاری و ارتباطات مشاهده نمود. تحقیقات وسیعی در این زمینه‌ها در دست انجام است و همزمان با آن در دهه اخیر با هدف به کارگیری یافته‌های علمی در زمینه‌های تصمیم‌گیری و سازماندهی نهادهای تخصصی در خدمت نهادهای حاکمیتی، کشورهای پیشرو در این زمینه آغاز شده و با سرعت در حال گسترش به سایر کشورهاست. این مسیر طولانی در شناخت ماهیت تصمیم‌گیری انسان در سال‌های ۲۰۰۲-۱۹۷۸ و ۲۰۱۷ با اعطای جایزه نوبل به ترتیب به پروفسور هربرت سایمون، پروفسور دانیل کانمن و پروفسور ریچارد تیلر همراه شد و توانست در سطح جهانی جلب توجه ویژه نماید.

کتاب حاضر حاصل تلاش آقایان ریچارد تیلر و گس سانستین متخصصین اقتصاد و حقوق با رویکرد مبتنی بر علوم رفتاری است. نویسندگان آن با مرور مفاهیم علمی مرتبط و با معرفی نمونه‌هایی کاربردی در زمینه‌هایی مانند سلامت، محیط زیست و سرمایه‌گذاری

نشان می‌دهند پتانسیل زیاد و زمینه‌های متنوعی وجود دارند که می‌توان با طراحی سیاست‌های عمومی مبتنی بر این علوم شاهد رفتارهای سازنده و مثبت درصد بیشتری از آحاد مردم بود. تمرکز بر استفاده از تلنگر است که در صورت استفاده مناسب از آن می‌تواند دستاوردهای بزرگی به همراه داشته باشد و نمونه‌های زیادی از تجربیات نشان می‌دهد که منافع حاصل از آن برای جامعه بسیار بیشتر و غیر قابل مقایسه با هزینه‌های طراحی و اجرای تلنگر است. این کتاب به معرفی نمونه‌های گوناگونی از کاربرد تلنگرها در جامعه می‌پردازد که آوازه‌های ارزشمندی از آنها به دست می‌آید گرچه این تلنگرها متناسب با بستر فرهنگی و اجتماعی، قانونی و اقتصادی حاکم بر جامعه مورد مطالعه طراحی شده‌اند. باید دقت نمود که برای به‌کارگیری درست تلنگرها شناخت نسبت به این بسترها در جامعه هدف ضروری است.

محمدتقی عیسایی

ریاست دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه شریف

محقق حوزه علوم رفتاری